

9. Febr. 1897. 2. Deb. af Loof. om Afdragshandler.

og jeg mener, at det vilde værne Køberne ved at oplyse dem om Lovgivningens Bestemmelser med Hensyn til disse Handler. Jeg er af samme Mening som det ærede Medlem for Manders Amts 3dje Valgfreds (Staarp), at det vilde være heldigt at oplyse dem saa fylbdigt som muligt derom. Jeg kan tænke mig, at man her kunde gentage den Forbring, som særlig stilles fra juridisk Side, at vi alle skulle kende Loven. Men da det er en bekendt Sag, at der er overordentlig saa, som kende Lovene — om der i det hele taget er nogen — saa grundigt, at de i ethvert Tilfælde kunne optræde, som de skulle og bør, uden at staa op i Loven — det kan i alle Tilfælde den almindelige Mand ikke — tror jeg, at det var heldigt her ved Afdragshandler, ligesom ved Læringskontrakter, hvor man aftrykker hele Læringsloven, for derved at sætte den enkelte Fader eller Lærling i Stand til straks at gøre sig bekendt med den aftrykte Lovgivningens Bestemmelser eller, for saa vidt de vare for vidtløftige, gav et Uddrag af dem saaledes, som jeg i Betænkningen har tilladt mig at antyde ved et Udkast. Jeg antager, at man derved vilde modvirke det uheldige ved disse Handler. Det kunde so se ud, som om man ved at sætte et saadant Aftryk ind i Kontrakter vilde opmuntre unge Mennesker til at bedrage Sælgeren, idet man derved udtrykkelig fremhævede, at der efter Lovgivningen ikke kan gøres noget Ansvar gældende imod dem. Det er selvfølgelig ikke Meningen at hindre Sælgeren i at benytte unge Menneskers Uvidenhed — hvis de enten skylde et Afdrag eller have foretaget et eller andet med den Ting, de have købt — til under Trussel med Lovens Straf at faa dem til at udrede Afdrag eller Summer, som det er dem overordentlig vanskeligt at udrede, og i det hele taget faa dem til at hænge fast ved den uheldige Form af Handel, som man oprindelig har loffet dem ind i. Jeg skal indskrænke mine Bemærkninger hertil, og jeg vil gøre det i det Haab, at det vil vinde Støtte hos det høje Ting, at man paa en Maade populariserer Lovgivningen ved at optage dens Bestemmelser eller Uddrag af dem paa den enkelte Kontrakt. Jeg forbeholder mig, inden denne Sags Behandling er endt, at tage mit Vædringsforslag tilbage,

i det Haab — et Haab, jeg netop bygger paa den hidtil for Divergens saa blottede Behandling i Udvalget — at vi inden 3dje Behandling maa kunne enes enten om det, jeg har foreslaaet, eller om Modifikationer deraf.

Justitsministeren (Rumy): Det er mig ikke tilfredsstillende, at jeg har set hele Udvalget være enigt om at tilraade det høje Ting at tage en Beslutning, der gaar ud paa i Virkeligheden at sætte et andet Lovforslag i Stedet for det af mig fremsatte. Det samlede Udvalg har erkendt, at Lovforslagets Hensigt er god, og det har erkendt, at Hensigten sker Tyddest ved Lovforslagets Bestemmelser. Naar Udvalget ikke desto mindre tilraader ikke at vedtage Lovforslaget med dette Indhold, er det, fordi man mener, at det vilde føre til uheldige Konsekvenser. Disse Konsekvenser ere nævnte i Betænkningen, og den ene af dem er bleven omtalt af den ærede Ordfører. Som den første Konsekvens anføres, at man kan risikere at gøre Villkaarene for Sælgerens Vedkommende saa byrdefulde, at Sælgeren helt vil unddrage sig fra denne Salgsmaade. Den ærede Ordfører omtalte ikke dette, og jeg antager heller ikke, at man i Virkeligheden lægger stor Vægt paa denne Betragtning. Jeg tror ikke, at det let vil blive paastaet, at Lovforslagets Vedtagelse vil have til Følge, at Afdragshandler ville forsvinde, fordi Folk ikke ville finde deres Regning ved denne Salgsmaade. Jeg tænker, at der i det Tilfælde vil blive lige saa mange Afdragshandler, og at akkurat det samme Antal Personer ville beskæftige sig dermed som nu, særlig naar Afdragshandlerne, som den ærede Ordfører udviklede, have faaet en saa stor Betydning for Samfundet, at der endog findes store Forretninger, som alene hvile derpaa. Hovedvægten ligger paa den anden Grund, som den ærede Ordfører meget udførlig beskæftigede sig med, nemlig at man skulde være udsat for, naar Lovforslaget vedtoges, at de Folk, som sælge paa Afdrag, skulde forhøje Prisene paa Varerne, hvilket vilde komme alle Købere til Glæde. Det er nu meget uheldigt, at man ikke kan faa Beslighed til ad praktisk Vej at faa Erfaring om, hvorvidt dette holder Stik. Udvalgets Betænkning viser jo, at man